ნიუ ვიჟენ უნივერსიტეტი
იურიდიული ეთიკის
მიმართულება

ეთიკის კომისიის N016/18[1] რეკომენდაციის მოკლე მიმოხილვა

სალომე აბულაძე (სტუდენტი)

1. შეკითხვა

2018 წლის 25 დეკემბერს ადვოკატმა მიმართა ეთიკის კომისიას შემდეგი შეკითხვით: ადვოკატი წარმომადგენლობას უწევდა „ა"-ს (კლიენტი) ორ სამოქალაქო საქმის წარმოებაში სასამართლოში, სარჩელები მიმართული იყო მოპასუხე - შპს „ბ"-ს მიმართ. ორივე საქმის წარმოება დასრულებული იქნა კლიენტის („ა"-ს) სასარგებლოდ. აღნიშნულ საქმეებში მოპასუხედ გამოსული შპს „ბ"-ს ერთ-ერთ დამფუძნებელი და პარტნიორი გახლდათ მოსარჩელე „ა"-ს მეუღლე (ქმარი). მოგვიანებით, იგივე ადვოკატი, წარმომადგენლობას გაუწევს სასამართლოში „გ"-ს („ა"-ს მეუღლეს), რომლის სარჩელიც შეეხება შპს „ბ"-ს დირექტორის მიერ ზიანის ანაზღაურება საზოგადოების (შპს „ბ"-ს) სასარგებლოდ. ადვოკატის მოქმედება ეწინააღმდეგება თუ არა ეთიკის კოდექსს და თუ კი, კონკრეტულად რომელი მუხლის დარღვევას აქვს ადგილი ადვოკატის მხრიდან?

2. ანალიზი

ადვოკატი წარმომადგენლობას უწევდა მოსარჩელე მხარეს „ა"-ს (შემდგომში - „პირველი მოსარჩელე") შპს „გ"-ს (შემდგომში - „კომპანია") წინააღმდეგ ფულადი მოთხოვნის დაკისრების საქმეზე. პირველმა მოსარჩელემ აღნიშნული დავა მოიგო და კომპანიას მოუწია ზიანის ანაზღაურება მის სასარგებლოდ. ზემოაღნიშნული დავის დასრულების შემდეგ, კომპანიის პარტნიორმა, რომელიც ამავდროულად პირველი მოსარჩელის მეუღლეა, დერივატიული სარჩელით მიმართა სასამართლოს კომპანიის დირექტორის წინააღმდეგ, მის მიერ კომპანიისთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნით. აღნიშნული სასამართლო დავები ურთიერთდაკავშირებულია, რადგან მეორე დავის საფუძველი წარმოშვა პირველი დავის კომპანიის საწინააღმდეგოდ დასრულებამ. შედეგად პირველ დავაზე მიღებული ინფორმაცია შესაძლოა გამოყენებულ იქნას მეორე დავაში კომპანიის დირექტორის წინააღმდეგ.

საადვოკატო მომსახურების დაწყების ეტაპიდანვე, ადვოკატს წარმოეშობა პროფესიული პასუხისმგებლობა კლიენტის საქმის მიმართ და ის ვალდებულია შემდგომში პროფესიულ ვალდებულებასთან შეუთავსებელი მოქმედებები არ განახორციელოს, მათ შორის, მეორე კლიენტის ინტერესების სასარგებლოდ არ გამოიყენოს პირველი კლიენტისგან მიღებული კონფიდენციალური ინფორმაცია, რამაც შესაძლოა ზიანი მიაყენოს თავდაპირველი კლიენტის საქმეს. შესაბამისად, შესაძლებელია, არსებობდეს ისეთი შემთხვევა, როდესაც საქმეთა შორის ინტერესთა კონფლიქტის არსებობით, კლიენტის საქმეს შედეგობრივად ზიანი არ ადგებოდეს, თუმცა ახალ საქმეში ადვოკატის ჩართვა საზიანო იყოს კლიენტისთვის, იმდენად, რამდენადაც ადვოკატს მას გაანდო კონფიდენციალური ინფორმაცია.

კითხვაში მოცემული გარემოებები არ იძლევა შესაძლებლობას დადგინდეს, წარმოადგენდა თუ არა კომპანიის პარტნიორის ინტერესს პირველ დავის პირველი მოსარჩელის თუ კომპანიის სასარგებლოდ დასრულება. თუმცა რადგან პირველი მოსარჩელე და კომპანიის პარტნიორი მეუღლეები არიან კეთდება დაშვება, რომ მათი ინტერესები თანხვედრია. მათ შორის რაიმე კავშირის არარსებობისას, ბუნებრივია, რომ კომპანიის პარტნიორი დაინტერესებული იქნებოდა

[1] იხ. ეთიკის კომისიის 2019 წლის 27 მაისის რეკომენდაცია: https://gba.ge/pdf/5d8b680f6731a.pdf/016.18%20rekomendacia%20gacemi%20tarigi%2027.05.19.pdf

დავის კომპანიის სასარგებლოდ გადაწყვეტით და შესაძლებელია სხვაგვარი ყოფილიყო რეკომენდაციის შინაარსი და შედეგიც. რადგან კონფიდენციალობის ვალდებულება არ არის შემოსაზღვრული დროში, წარმომადგენლობის დასრულების შემდეგაც კომპანიის პარტნიორის ინტერესების დაცვის დაწყებამდე, ადვოკატმა უნდა შეამოწმოს, ხომ არ ექმნება საფრთხე პირველი მოსარჩელის საქმესთან დაკავშირებულ კონფიდენციალურ ინფორმაციას ახალ დავაში პარტნიორის ინტერესების კეთილსინდისიერად და კვალიფიციურად დაცვისას.

დავების კავშირი წარმოშობს გონივრულ ვარაუდს, რომ პირველი მოსარჩელისგან მიღებული კონფიდენციალური ინფორმაცია ადვოკატს შეიძლება დაეხმაროს მეორე დავაში კომპანიის დირექტორის საწინააღმდეგოდ. შესაბამისად, ერთმანეთს უპირისპირდება პირველი მოსარჩელის მიმართ კონფიდენციალობის დაცვის ვალდებულება და კომპანიის პარტნიორის მიმართ ვალდებულება, იმოქმედოს კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე და დააყენოს ისინი სხვა პირების ინტერესებზე მაღლა. შედეგად, ადვოკატს აპეკ-ის 6.2.ა მუხლის საფუძველზე ადვოკატს ეკრძალება კომპანიის პარტნიორის წარმომადგენლობა კომპანიის დირექტორის წინააღმდეგ ზიანის ანაზღაურების მიზნით.

თუმცა აპეკ-ი ითვალისწინებს კლიენტის თანხმობის შემთხვევაში, საქმესთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შემთხვევას. ინფორმირებული თანხმობის მიღება - ეს არის ინტერესთა კონფლიქტის უფლებაზე უარის თქმა. შესაბამისად, თუ ადვოკატი მიიღებს მკაფიოდ და ცხადად გამოხატულ ინფორმირებულ თანხმობას პირველი მოსარჩელისგან, მაშინ აღარ იარსებებს დაპირისპირებული ვალდებულებები პირველი მოსარჩელის და კომპანიის პარტნიორის მიმართ. ადვოკატს შეეძლება კომპანიის პარტნიორის ინტერესების საუკეთესოდ დაცვა, მათ შორის პირველი დავიდან მიღებული კონფიდენციალური ინფორმაციის გამოყენებით.

ინფორმირებული თანხმობის მისაღებად ადვოკატმა პირველ მოსარჩელეს გასაგებად უნდა აუხსნას შესაძლო უარყოფითი შედეგები, რაც ამ თანხმობის გაცემას უკავშირდება, ურჩიოს რომ მან აიღოს დამოუკიდებელი საადვოკატო რჩევა გადაწყვეტილების მიღებამდე. სასურველია, რომ თანხმობა გაცემული იყოს იმგვარი ფორმით, რომლის მისი გაცემის მარტივი შემოწმების საშუალებას იძლევა, მაგ. მატერიალური ან ელექტრონული ფორმით. მხოლოდ პირველი მოსარჩელისგან ინფორმირებული თანხმობის მიღების შეთხვევაში, რომელიც ადვოკატს უფლებას აძლევს გამოიყენოს კონფიდენციალური ინფორმაცია კომპანიის პარტნიორის სასარგებლოდ ახალ დავაში, ადვოკატი უფლებამოსილია წარმოადგინოს კომპანიის პარტნიორის ინტერესები დირექტორის წინააღმდეგ.

3. დასკვნა

„ა“-ს დავა შპს „ბ“-ს წინააღმდეგ და „გ“-ს დავა შპს „გ“-ს დირექტორის წინააღმდეგ დაკავშირებული საქმეებია. ადვოკატის ვალდებულება, დაიცვას „ა“-ს მიმართ კონფიდენციალობა, დაუპირისპირდება „გ“-ს მიმართ ვალდებულებას დააყენოს მისი ინტერესები სხვა პირების ინტერესებზე მაღლა. შესაბამისად ამ პირობებში ზოგადი წესით ადვოკატს ეკრძალება „გ“-ს წარმომადგენლობა. ადვოკატს შეუძლია „გ“-ს წარმომადგენლობა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ „ა“-გან მიიღებს ინფორმირებულ თანხმობას, რომ მან გამოიყენოს პირველ დავასთან დაკავშირებული კონფიდენციალური ინფორმაცია იმ ფარგლებში, რაც აუცილებელი იქნება „გ“-ს ინტერესების კვალიფიციურად დასაცავად კლიენტის ინტერესების უპირატესობის პრინციპის შესაბამისად.